

VÄITÖSTILAISUUS

- Tohtoriohjelman johtoryhmää kuultuaan tohtoriohjelman johtaja myöntää väittelyluvan ja määrää oppiaineen professorin esityksen perusteella väitöskirjan tarkastajaksi yhden tai kaksi vastaväittäjää, joista ainakin toinen on vähintään dosentti. Tohtoriohjelman johtaja vahvistaa myös väitöstilaisuuden päivämäärän sekä nimittää väitöskirjalle arvostelutoimikunnan. Edelleen tohtoriohjelman johtaja määrää TuKKK:n professorin (myös emeritus/ emerita), tai erityisestä syystä muun tohtorin tutkinnon suorittaneen valvojan eli kustoksen väitöstilaisuuteen. Pääsääntöisesti kustoksena toimii väitöskirjan ohjaaja.
- Ohjaaja(t) ja Lähipalveluiden sihteerit hoitavat vastaväittäjän Turun kauppakorkeakoulussa vierailuun liittyvät käytännön järjestelyt.
- Pukeutuminen väitöstilaisuudessa (väittelijä, kustos ja vastaväittäjä):
 - Miehet pukeutuvat frakkiin tai tummaan pukuun. Frakin kanssa käytetään mustaa liiviä ja tumman puvun kanssa harmaata juhlasolmiota. Tilaisuudessa ei käytetä lakeerikenkiä eikä taskunenäliinaa.
 - Naisen asuna on musta pitkähihainen leninki, jakkupuku, housupuku tai vastaava. Tilaisuudessa ei käytetä mustia sukkahousuja eikä avonaisia kenkiä.

Väitöstilaisuuden kulku

1. Väitöstilaisuuteen saapuvat asianomaiset siten, että yleisön seistessä ensin astuu saliin väittelijä, sitten kustos ja viimeisenä vastaväittäjä(t).
2. Kustos ja vastaväittäjä(t) pitävät tohtorinhatun (mikäli heille on sellainen myönnetty) vasemmassa kädessä sisään mennessään ja salista poistuessaan. Tilaisuuden ajaksi hattu asetetaan pöydälle lyyra yleisöön päin.
3. Kun kaikki, yleisö mukaan lukien, ovat istuutuneet paikoilleen, kustos nousee seisomaan ja avaa väitöstilaisuuden lausuen: ”Turun kauppakorkeakoulun tohtoriohjelman johtajan määrämänä kustoksena julistan väitöstilaisuuden alkaneeksi.” Halutessaan kustos voi lisäksi esitellä vastaväittäjän ja työn aiheen.
4. Väittelijä pitää seisten *lectio praecursoriansa* (johdantoluennon), joka saa kestää enimmillään 20 minuuttia. Esitys aloitetaan sanoin: ”Arvoisa kustos, arvoisa(t) vastaväittäjä(t), arvoisat kuulijat.”
5. *Lectio praecursorian* päätteeksi väittelijä lausuu: ”Pyydän Teitä, arvoisa/herra professori (tohtori jne.) tohtoriohjelman johtajan määrämänä vastaväittäjänä esittämään ne muistutukset, joihin katsotte väitöskirjani antavan aiheita.”
6. Vastaväittäjä(t) esittää seisten lyhyen lausunnon, jossa hän käsittelee väitöskirjan aihepiiriä, sen asemaa ja merkitystä tieteessä sekä muita mahdollisia yleisluontoisia kysymyksiä. Tämän jälkeen vastaväittäjä(t) ja väittelijä istuutuvat.

7. Varsinaisen tarkastuksen aluksi vastaväittäjä(t) kohdistaa ensin huomion yleisiin kysymyksiin, minkä jälkeen seuraa yksityiskohtainen tarkastus. Tarkastuksessa käydään läpi tutkimuskysymys, sen perustelut ja tieteellinen asemointi, tutkimuksen tavoitteet, teoriat, menetelmät ja käytetty aineisto, tulokset, johtopäätökset ja tutkimuksen tieteellinen arvo. Painovirheitä ei oikaista. Väittelijä voi sen sijaan antaa vastaväittäjälle huomaamistaan virheistä kirjallisen luettelon, jonka vastaväittäjä(t) liittää Turun kauppakorkeakoulun johtokunnalle jätettävään arvostelulausuntoonsa.
8. Vastaväittäjä(t) saa käyttää tarkastukseensa enintään neljä tuntia ja hänen tulee jättää tarpeeksi aikaa muiden esittämille kysymyksille ja kommenteille. Jos tarkastus vie runsaasti aikaa, voidaan pitää tauko, jonka kustos ilmoittaa. Väitöstilaisuus saa kestää enintään kuusi tuntia; yleensä sen kesto on 2–3 tuntia.
9. Päätettyään tarkastuksen vastaväittäjä(t) esittää päätöspuheenvuoronsa (sisältäen esim. kuinka hyvin väittelijä on onnistunut puolustamaan väitöskirjaansa) ja loppulausunnon, jossa esitetään yleiset huomiot väitöskirjan vahvuuksista, heikkouksista ja tieteellisestä merkityksestä. Lopuksi vastaväittäjä(t) toteaa, esittääkö väitöskirjan hyväksymistä. Päätöspuheenvuoron aikana sekä vastaväittäjä(t) että väittelijä seisovat. Loppulausunnon päätyttyä vastaväittäjä(t) istuu.
10. Väittelijä esittää seisten kiitoksensa vastaväittäjälle tämän antamista kommenteista ja käydystä keskustelusta.
11. Väittelijä kääntyy yleisön puoleen ja lausuu: ”Tämän jälkeen kehotan niitä arvoisia läsnäolijoita, joilla on jotakin muistuttamista väitöskirjaani vastaan, pyytämään puheenvuoron kustokselta.” Väittelijä istuu.
12. Kustos johtaa puhetta jakaen puheenvuorot ja valvoen, että väittelijä saa vastata välittömästi kuhunkin huomautukseen ja ettei käytetyissä puheenvuoroissa poiketa asiasta.
13. Lopuksi kustos nousee seisomaan ja päättää väitöstilaisuuden, lausuen: ”Väitöstilaisuus on päättynyt.” Vastaväittäjä(t), väittelijä ja yleisö istuvat.

Tilaisuuden päätyttyä salista poistutaan siten, että yleisön seistessä ensin poistuu vastaväittäjä(t), sitten kustos ja viimeisenä väittelijä. Yleisö poistuu salista viimeiseksi.

